

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

Előfizetési ára a magyar birodalomban és Ausztriában
Egy évre 4 kor., félévre 2 kor., negyedévre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fil., vidéken 10 fillér.

Szerkeszti **BUDAY ALADÁR.**
A **PÁZMÁNEUM** nyomda és irodalmi vállalat kiadása
Budapesten, VIII., Mária-utca 11.

A német birodalom államaiba egész évre 5 k.
Európa egyéb államaiba és Amerikába
egész évre 7 k.
Hirdetések alku szerinti árban.

Május 31 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	C	Hold		Hold- vált.	
					kél	nyug.			kél	nyug.		
17 Vasárnap	Rogate	János	4 Pelagiasz	János	4	6	7 15	15 10	☾	11 54	9 1	U. n. 19-én d. u. 4 ó. 18 p.
18 Hétfő	Venáncz vt.	(XVI. 23—30.)	5 Irene vt.	(IV, 12. sz.)	4	16	12	12	☽	D. e	10 0	
19 Kedd	Ivó hv.		6 Jób		3	17	14	14	☽	0 14	D. u.	
20 Szerda	Sien. Bern.	Ha mit kérel-	7 Sz. † megj.	A szamariai	2	19	17	17	☽	0 42	0 0	
21 Csütörtök	Áldozó csütört.	mezték az	8 János ev.	nőről, Jákob	0	20	19	19	☽	1 9	1 3	
22 Péntek	Julia assz.	Atyámtól az	9 Izaiás pr.	kutjánál.	3	59	21	21	☽	1 36	2 9	
23 Szombat	Dezső pk.	én nevemben.	10 Zel. Simon		58	22	23	23	☽	1 4	3 16	

Jog és politika.

A magyar országgyűlés immár hónapok óta nem végez rendes törvényhozó munkát, hanem meddő vitákban meríti ki erejét csak azért, mert akadt miniszterelnök, ki szembe helyezkedett a nemzet akaratával, erőltetni próbál olyan javaslatokat, melyek az országra határozottan károsak. Az ellenzék nem hagyhatja abba a megindított politikai küzdelmet, ha csak nem akar a nemzeti ügy árulója lenni; a kormány pedig nem enged „csak azért se!” és azt hangoztatja, hogy a helyzet ura senki más, csak ő, mert neki van többsége az országházában.

Soha sem beszéltek a világon annyit a többség uralmának jogáról, mint minálunk mostanság. Lássuk csak, hogy áll ez a kérdés, ha elfogulatlanul nézzük először jogi azután politikai oldaláról.

A többségnek abban határozott igaza van, mikor azt mondja, hogy nem az a döntő, kinek van többsége künn az országban, hanem hogy kinek van többsége benn a képviselőházban. Jogilag ez a felfogás igaz és megtámadhatatlan. A választóknak csakis a választáskor van joguk nyilvánítani akaratukat és akkor is csak annyiban, hogy valakire szavaznak, vagy nem szavaznak. Utasításokat azonban sem akkor, sem az országgyűlés tartama alatt a képviselőknek nem adhatnak. A nézetüket sem tartozik a képviselő tekinteni, hanem csak a saját meggyőződése irányadó ő reá nézve. Így jogilag tényleg az a döntő, hogy mit akar a parlament többsége. Az ország többségének akarata nem jó számba.

Politikailag azonban ez a felfogás a legkomolyabban kifogás alá esik. A magyar parlament összefüggése a magyar néppel nagyon laza. Mindössze 800,000 választó van az országban, tehát az ország lakosságának nem is huszadrésze fejezheti ki akaratát a választások idején. A többi a politikában nulla. Minthogy azonban a közterhek viselésében ez a „többi” épp úgy részét hordozza és a hozandó törvények erre a „többire” épp úgy raknak új terheket, sőt a véradó lerovasából ezen „többi”-re még nagyobb rész esik, mint a szavazókra: nagyon visszás állapot uralkodik Magyarországon a parlament miatt, a nép javát nézve!

Következik tehát, hogy Magyarországon a többség feltétlen uralma, — ha jogos is — de nem igazságos. Ilyen körülmények között pedig igenis nézni kell azt, hogy ki mellé sorakozik a nemzet többségének szabad megnyilvánulása! Mert bizony oda sorakozik, ahol az igazságot látja! Ma határozottan az ellenzéknek van igaza és Széll Kálmán csak az ő meseszerű elbizakodottságában meri az országgyűlésen nyíltan azt hirdetni, hogy a kérényeknek ezrei, mit eddig a katonai javaslatok ellen beadtak és a küldöttségeknek százai, mik tiltakozni felvonultak, mind csak „a nép egy kis töredékének erőszakoskodása!”

Ha Széll Kálmánnak oly nagyon igaza van, miért nem látható az ő oldalán a nemzet? Miért nem fejezi ki a nép neki bizalmát? Miért nem meri a népet megkérdezni? Miért nem oszlatja föl a Házat és rendeltet új vá-

lasztást? Kormány, a mely bizni tud a maga igazában és bizhatik a nemzetben, nem macskoskodik, nem nézi tétlenül az ország idejének elpazarlását, mint kis liba a házégést, hanem cselekszik! Cselekszi azt, mit törvényes keretben ilyenkor cselekednie szabad: Megkérdezi a nemzet akaratát. Majd meglássuk, összehozná-e most is azt a sokszor hánytorgatott többséget, melyre most oly büszkén hivatkozik!? De mert ezt nem teszi, abból látszik, hogy neki igaza nincs! Ő érzi, hogy lába alól kicsuszott a talaj; hatalma csak füst és aranyfüst, mely szertefoszlik, mihelyt a nép egy pillanatában az erős és férfias elhatározásnak hangosabban fogja számon kérni tőle a rábizott kincset, a beléje helyezett bizalmat!

Kínálkozik itt egy tanulság neked jó magyar nép, melyet kár volna csak úgy szelnek bocsátani: Mikor választás van, jobban nézd meg, kire adod voksodat! Százszor megcsalt már téged a liberálisták és még százszorosan százszor fog megcsalni, ha tovább is megajándékozod hiteddel! Beszéltem minap albán emberrel, előkelő kereskedővel. Csudálkozva kérde tőlem, hogy van az, hogy a magyarok nincsenek megelégedve a kormánnyal, hiszen ők maguk választják? En ráhagytam, hogy bizony ez csodálatos; nem akartam neki megmondani, hogy dehogy is választják a magyarok maguk az ő többségüket, melyből aztán a kormány is kikerül, hiszen azt a bor, sör, ingyen pörkölt és legfőbb részben a pálinka választják. Nem akartam, hogy az a félig barbár albán lenézze a magyar nemzetet, noha magam is azt tenném, ha a fia nem volnék.

Gyujtsenek tagokat a Szent József könyvtársulatába.

Tagsági díj évente csak 2 korona.

Tagilletmény a folyó évre 4 könyv.

Munkások balesetbiztosítása.

Multkor már jeleztük, hogy a kereskedelemügyi minisztérium elkészült a munkások balesetbiztosító törvényjavaslatával. Már most kívánatos volna, hogy minél előbb törvényre váljék, mert a míg az országgyűlés két háza meg nem szavazza és a míg legfelsőbb szentesítést nem nyer, mindaddig írott malaszt marad.

A munkások biztosítása régi közóhaj. A külföld államai e tekintetben, mint mindenben, megelőztek minket. A Nyugat országában a gyári és ipari munkások, kik minden pillanatban életveszedelemnek vannak kitéve, nem rettegnek attól, hogy baj esetén családjukat nyomorba döntik. A kormányok belátták, hogy a szegény emberekkel szemben kötelezettségeik vannak s hogy a felelősség minden balesetnél őket

terheli. Evégből oly törvényeket alkottak, melyek a szerencsétlenül járt munkásokról és azok családjairól gondoskodnak.

A magyar kormánynak későn jutott eszébe ez a gondoskodás. Hazánkban körülbelül négyszázezer olyan munkása van, kit nehéz foglalkozása közben örökös veszély fenyeget. Ezek közül egy év alatt tizenháromezer ember vált munkaképtelenné baleset következtében. Tizenháromezer ember és majdnem ugyanannyi család megy tönkre évente s ezek aztán növelik a koldusok számát, gyarapítják a bűneseteket s a legtöbbször községüket terhelik meg eltartásukkal. Ugyszólván a tizenkettedik órában jutott eszébe kereskedelmi kormányunknak, hogy ezen a szomorú állapoton változtasson. De jobb későn, mint soha! Valamint jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok.

Mert bizony csak verebet nyújtott nekünk az atyai kormány az ígért tuzok helyett. Hát hiszen egyelőre beérjük evvel is, abban a reményben, hogy az idők folyamán pótolva lesznek azok a hiányok, melyek a szobanforgó törvényjavaslatban találtak. Mentségül szolgálhat az, hogy Magyarországon aránylag még kevés gyárkémény füstölög s a nagyobb ipartelepek száma sem nagy. De viszont négyszázezer gyári és ipari munkás, bányász, vasutas, hajós, postás, építőmunkás és egyéb veszélyes munkát végző kisiparosok sem épen jelentéktelen tényezői a hazának és így a sorsuk megjavítása égető szükségét képez.

A keresetviszonyok manapság nem olyanok, hogy a szegény ember élire rakhatná garasait. Vagyongyűjtésről pláne szó sem lehet. Ha valami baj éri a munkást, nem segíthet magán s a társadalom segítségére sem számíthat. Nem maradt más hátra, mint törvényes uton biztosítani a munkást. Ugyanez a kötelességérzet készítette Darányit is a mezőgazdasági munkások megvédésére, mikor a cselédpénztárt megalikotta, ugyanezre céloz a betegsegítő pénztár és ugyanezt akarja Láng miniszter is, midőn nyelbe ütötte az ipari, kereskedelmi és közlekedési alkalmazottak baleset ellen való biztosítását.

A legokosabb intézkedés a törvényjavaslatban az, hogy a munkásra semminemű anyagi terhet nem ró. A biztosítás a munkaadók vállát terheli és pedig azon arányban, a mily nagy a föltételezhető veszély az üzemiükben. Így is nem nagyobb az összeg, mint az évi munkabér 3—8 százaléka, melyet a munkaadó már azért is szívesen fog fizetni, mert ez az ő előnyére szolgál. Eddig a gyáros, ha telepén baleset történt, kénytelen volt a bírói ítélet alapján nagy összegű kártalanítást fizetni a szerencsétlenül járt munkásnak. Ettől megszabadul a jövőre, mert a munkaadók együttesen osztognak a kártérítésben. Viszont a megsérült munkás, vagy a gyászbaborult család ekerüli azt a kellemetlenséget, hogy soká huzódó pörre vigye a dolgot.

A törvényjavaslat tehát kimondja a biztosítási kényszert a gyárosokra és azon iparosokra, kik gépeik körül legalább hat munkást alkalmaznak. A biztosítási pénztár országos szervezetet fog alkotni, melynek központja Budapesten lesz. Amde nem állami hivatalnokok fogják kezelni, hanem egy olyan bizottság, mely felerészben munkásokból, felerészben pedig munkaadókból áll.

Nagy szükség van erre a törvényjavaslatra, de még nagyobb szükség arra, hogy mielőbb szentesítést nyerjen, vagyis életbe lépjen. A kormány vegye azonnal napirendre. Ne álljon elő a szokott kifogás-

sal, hogy kifizetni. országba tosabb munkások armádiár

Sze munkásm megöreg kenyere. figyelme. is a java teni azt adókra is kibővítés

Meg ellenzik a elég a m Ok egysz hogy a k képpen nem jó sz nép elége Megelége Azoktól r

PO

Dérrel-durr A jó fagyos Szelet hozt Aztán továb

Kárt nem Fű, fa, vet Már ezentul Van a gazd

Am másfél Sújtja vész Ausztriából Fagyos szel

A főm A héten ki makacs els javaslatokb attól, hogy

sal, hogy az obstrukció miatt nem lehet tárgyalásra kitűzni. Mert azt már csak nem hiszi el senki az országban, hogy a bécsi kivánságok erőltetése fontosabb dolog, mint a munkások biztosítása. Munkásokról előbb kell gondoskodni, mint az osztrák ármádiáról. Mert ők az igazi katonák.

Szerettük volna, ha ez a törvényjavaslat a munkásnyugdíj kérdését is megoldotta volna. Hogy megőregedés esetén is biztosítva legyen a munkás kenyere. Erre azonban most nem terjed ki a miniszter figyelme. Pedig egy csapásra elintézhette volna azt is a javaslat keretében. És ki kellett volna terjeszteni azt a muszáj-biztosítást a mezőgazdasági munkaadókra is. A törvényjavaslat ebben az értelemben kibővítésre szorul.

Megjegyzendő még, hogy a zsidószozialisták ellenzik a javaslatot. Azt mondják, hogy ez nem elég a munkásoknak és ezért az egészet visszavetik. Ok egyszerre akarnak mindent, felejtve a példaszót, hogy a ki sokat markol, keveset fog. De tulajdonképpen más okuk van arra, hogy a munkásbiztosítást nem jó szemmel nézik. És pedig az, hogy a munkásnép elégedettségét üzleti szempontból nem óhajtják. Megelégedett embereket vajmi nehéz elbolondítani. Azoktól nem csurran — pártadó.

POLITIKAI VILÁG.

Íródeák dala a mult hétről.

Dérrel-durrall megjövénék
A jó fagyos szentek,
Szelet hoztak tarsolyukban,
Aztán tovább mentek.

Katonai javaslatok,
Kiegészés, exlex...
Meglássátok, hogy mindebből
Bonyodalom, heccz lesz.

Kárt nem hagytak maguk
Fű, fa, vetés épek; [után
Már ezentul több reménye
Van a gazdanépnek.

Ezek aztán elfagyasztják
Reményünk vetését, —
Bécsi kezek munkája ez,
Nem fér hozzá kétség.

Am másfelől annál inkább
Sujtja vész hazánkat:
Ausztriából háromszoros
Fagyos szellő árad.

S ez alatt, míg fejünk fölött
Komor felhők gyűlnek,
Ragyogóan sikerült a
Szép dunai ünnep!

Mindhiába! Így van ez már,
Rég ilyen a magyar:
Köznyomort és nemzeti vészt
Fénypompával takar!

*

A helyzet.

A főminiszter nagyon bízik a maga erejében. A héten királyi kihallgatáson volt s onnan azzal a makacs elszántsággal tért vissza, hogy a katonai javaslatokból körömfeketényt sem enged. Nem fél attól, hogy elbukik a parlamenti küzdelemben és

bizonyára a felséget is akként értesítette, hogy ő meg tudja állni a helyét. Majd megválnak!

A fizetésemelést váró tisztviselők minap küldöttségileg jártak nála s ez alkalomból Széll Kálmán mindeneket érdeklő nyilatkozatot tett. Azt mondta, hogy a küzdelem minden bizonynyal sikeresen fog végződni — szeptemberben vagy októberben. Aztán önelégülten jelentette ki, hogy várja a törvényhatóságok bizalmi nyilatkozatát. Ugyan ugy-e?! Eddig a kormánypárt szörnyen kicsinylette az ellenzéki küldöttségek tömeges jelentkezését s nem volt hajlandó elismerni, hogy az a népakarat megnyilatkozása. Most azonban, hogy kátyuba jutott a kormány szeptember, szívesen veszi a bizalmi nyilatkozatokat. Anyira szívesen, hogy — meg is rendeli azokat a hű mamelukoktól. Hát persze nagy a különbség az önként jelentkező küldöttségek és a megparancsolt bizalmi nyilatkozatok között. Ezzel Széll Kálmán aligha segíti ki magát a hinárból.

Mindehhez hozzájárul, hogy a szabadelvűpárt helyzete napról-napra rosszabbodik. Feilitzsch bárónak ma már nyílt pártfogói vannak abban a törekvésben, hogy a liberális tábort szétrobbantsa. Ezek közé tartozik gróf Tisza István is, ki azzal sincs megelégedve, hogy Széll Kálmán az ellenzék harczával szemben nem lép fel erélyesen. Állítólag meg is mondotta volna ezt a miniszterelnöknek, ki csak annyit válaszolt, hogy a ki nincs megelégedve az ő magatartásával, az lépjen ki a pártból. Tisza István valószínűleg meg is cselekszi ezt, de csak akkor, ha kedvező kilátások mutatkoznak az ő személyes előnyére.

Így állván a helyzet, még mindig nem tudni, lesz-e kibontakozás és mikorra várható ez? A mit Széll Kálmán erre vonatkozólag mondott, hogy t. i. szeptemberben vagy októberben helyre áll a rend, az nagyon is kétséges, másodsor pedig nem megnyugtató. Annyi bizonyos, hogy a szabadelvűpárt beleletében legközelebb valami változás fog beállni s akkor a helyzetet is más szemmel fogjuk megítélhetni.

Az egy-gyermek rendszer.

Földművelő népünk szaporodásában káros csökkenés állt be. Mindenütt divik a keresztényietlen egy-gyermek rendszer, vagyis a családi szaporodás mesterséges, vétkes korlátozása. Az országos magyar gazdasági egyesület az okok után kutatva, rájött arra, hogy ez azért történik, mert a birtokos gazdák nem akarják a birtokörökséget fölapítani.

A magyar és német ajku földműves lakosságnál szokásban van, hogy a családi földbirtok egy fiu kezében maradjon, és pedig legtöbbször a legkisebb fiu kezében, mert az idősebb fiuk korábban elszármaznak a háztól, elházasodnak, kereső állásokba jutnak. A birtokot az veszi át, ki a szülők haláláig háznál marad.

A hol ez az örökösödési szokás fenáll, mint például Mosonvármegyében, ott alig fordul elő az átkos egy-gyermek rendszer. De a hol a nép hozzá van szokva ahhoz, hogy az örökség egyenlő részekre osztassék fel, ott az egy-gyermek rendszer nagyon el van terjedve a fönt említett ok miatt.

Az országos gazdasági egyesület ezen adatok nyomán arra a következtetésre jut, hogy törvényes intézményeket kell létesíteni arra nézve, miszerint a családi birtok teljes egészében egy gyermekre maradjon, anélkül persze, hogy ezáltal a többi örökös

megrövidüljön. Az egyesület felir a földmivélsügyi minisztériumhoz egy ily célzatu törvényjavaslat megalkotása tárgyában. Csakis így lehet elejét venni a veszedelmes bajnak.

Elhunyt képviselő.

Scitovszky János, a nógrádi kerület szabadelvű párti orsz. képviselője hétfőn meghalt 53 éves korában.

A volt nemzeti pártnak volt lelkes hive. 1901-ben pártjával együtt átlépett a kormánypárt táborába s az általános választás alkalmával a nógrádi kerület egyhangulag megválasztotta. Tizenkét évig alispán volt Nógrádmegyében s egy ízben a szécsényi kerületet is képviselte.

Bánffy a láthatáron.

Az „egységes“ szabadelvűpárt egy csoportja Bánffyt vallja mesterének. Ez a csoport a bukott miniszterelnök utasításait követi, abban bizakodván, hogy ismét fölragyog az erőszak és a husos fazék napja. Az exlex okozta zavar és bizonytalanság erre alkalmas időnek látszik nekik. Már is mozgolódnak, hogy megbontsák az amugy is laza kormánypárti egységet.

Feilitzsch Artur báró, a kolozsvári képviselő áll a mozgalom élén. Arra törekszik, hogy a kormány engedményekkel birja rá az ellenzékét a leszerelésre. Azonban, a sanda mészáros módjára, nem oda vág, a hová céloz. Jól tudja, hogy a kormány nem ad nemzeti engedményeket. De nem is akarja, hogy adjon. Mert így beszél: „Ha azonban Széll nem tud rendet csinálni, az utódjának kell e vivmányt kieszközölni. Mäskülönben átmegyünk az ellenzékre.“

Ez a fenyegetés, mely az utódnak jelzett Bánffy malmára akarja a vizet hajtani, nagy fölfordulást okozott a szabadelvű pártkörben. Feilitzsch bárót kérdőre vonták s ő nem is tagadta a mozgalmat. Azt mondja, minden áron rendet kell csinálni. Ebben igaza van, az ország is ezt akarja. De nem ám a Bánffy ujjáeledésével. Minthogy ez nagyobb csapás lenne, mint száz exlex.

A zirczi mandátum ügye.

Hosszu ideig tartó vizsgálat után végre eldőlt a zirczi mandátum sorsa. André Gyula halála után ugyanis Udvary Ferencz néppárti jelölt lett megválasztva Zirczen. A kisebbségben maradt Hunkár Dénes pártja a választás megsemmisítését kérelmezte a Kuriától, melynek választási tanácsa május 17-én hirdette ki az ítéletet. E szerint Udvary Ferencz megválasztása érvényes s a kérvényezőket elutasítja, egyben elmarasztalta őket 12 ezer korona erejéig.

Küldöttségek.

Május 9-én a dunavecsei kerület 650 tagu nagyküldöttsége érkezett a fővárosba. Kérvényük nem utolsó a kérvények sorában, a mennyiben több, mint 6000 választópolgár írta alá. Május 12-én, kedden nem kevesebb, mint hat küldöttség jött fel, melyek két hármass csoportba egyesülve, jelentek meg a képviselőházban. Összesen 1300 ember. E tiltakozó küldöttségek a következő városokból kerültek ki: Miskolcz, Szegzárd, Székely-Udvarhely, Léva, Ugod, Somlyóvásárhely. Gróf Apponyi Albertnek minden küldöttséghez volt egy-egy szava és kérte őket, hogy nyugodjanak bele a törvényhozás határozatába.

Szerdán kétszáz nagyszalontai választó volt soron. Ezekhez csatlakozott még a 200 tagu csongrádi, a 100-as margittai és a 400 főből álló zemplénmegyei küldöttség. Azonkívül a hét többi napjaira is több nagyobb küldöttség várható.

Horvát fészkelődés.

Széll Kálmán, valahányszor a képviselőházban kérdést intéznek hozzá a horvátországi események dolgában, mindig „megnyugtató“ választ ad. Pedig a helyzet korántsem megnyugtató. Nap nap után szörnyű hírek érkeznek, melyek mind arra mutatnak, hogy a horvátokból nemsokára teljes erővel ki fog törni a lappangó tűz, az ádáz magyargyűlölet. Nemcsak Zágrábban, de a vidéken is egyaránt napirenden vannak a hónapok óta tartó magyarelles izgatások. Az ott lakó magyarok folytonos veszedelemnek vannak kitéve. Ha hamarjában valami fordulat nem áll be, — írja egy zágrábi magyar, — el lehetünk rá készülve, hogy az 1848-iki események ismétlődni fognak.

Az az érdekes, hogy a kormány lapjai az — obstrukciót okolják a horvát ügyek elmérgesedéseért. Ez a vád annyira gyöngye, hogy megczáfolni is fölösleges.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A kvótabizottságról folyt a vita pénteken. Kossuth Ferencz bejelentette, hogy pártja nem akadályozza meg a választást, de nem is vesz benne részt, mert a bizottság közös ügyeket tárgyal, melyeket távol helyesel a párt. Eötvös Károly is ebben az értelemben beszélt. A kvótabizottságot céltalannak tartja, mert öt év óta semmire sem tudott menni. Mindig a király dönt a kvótában, még pedig a nemzet terhére.

Széll Kálmán hosszasan felelt nekik és védte a kvótabizottság intézményét. Szünet után Buzáth Ferencz szólalt fel és helytelenítette, hogy Kossuthék távol tartják magukat a kvótabizottságtól. Sürgette a ki- és bevándorlási törvények végrehajtását, mert egész Galiczia beözönlik hazánkba. Ülés végén Molnár Akos a székelyhidi körorvos hanyagságát tette szóvá.

Szombat, 1903. május 9-én.

Mielőtt a kvótabizottság megválasztásához hozzáfogt volna, Nessi Pál megemlítette azt a törvényteleniséget, hogy a fővárosban minden exlex daczára vígan folyik az adókiivetés. Széll bizonygatta, hogy kiivetni lehet az adót, csak behajtani nem.

Molnár Jenő nem járult hozzá a kvótabizottság megválasztásához, mert ez a bizottság nem teljesíti kötelességét. Elmondta egy angol miniszter életrajzát, ki a népjogok elkobzásával tett szolgálatokat királyának, de a király hálából lefejeztette. Ebből a példából Széll Kálmán is tanulhat.

Simonyi Semadam Sándor a gabona határidő-üzlet eltörlését követelte.

Lovász Márton kérdé, hogy a balkáni bonyodalomba miért avatkozott bele a monarchia s nem-e lesz ebből kellemetlenségünk? Rákosi Viktor a horvátországi zavargások ügyében tett kérdést, Krasznay Ferencz pedig a miatt interpellált, hogy az osztrákok a vámtarifa tervezet megváltoztatására törekednek. Széll Kálmán mind a három kérdésre válaszolt, de válaszait a felszólalók nem vették tudomásul.

Ugron
Tüzes, ha
visszhangr
közösség
Lajtántuli
Pál is az o
ellenezték

Az ül
ülés volt,
ünnepre a
Azt mondt
borítani a
hogy az ic
mégis meg
ablak ki le

Barab
megújuló h
követelt a
mondta a h
állam mélt
Josipovich
valótlannak

Ezutá
volt soron,
tüntetőleg
ebben sérte
is hasonlóa
uj kiegyezé
mezőgazdas
Fél háromk

Megin
az ülés. Eit
erre vonatk
bevezédét, n
fogásolta, h
minden baj
a Magyarok
nagy. Ugy
Aladár sen
sához.

Pichle
föltétlenül n
Kálmán biz
ságoktól. M
telte, hogy
hely színén
dessék a ne
nem járult

Szünet
talnokok fiz

A ki

Az intézet
Ézért kölcs
terhén. Az
Kölcsönök
intézet a k
visszafizet
minden lev

Hétfő, 1903. május 11-én.

Ugron Gábort érdemes volt meghallgatni. Tüzes, hazafias beszéde még a kormánypárton is visszhangra lelt. Keményen kikelt az osztrákkal való közösség ellen és kimutatta mindazt a kárt, a mit Lajtántuli szomszédainknak köszönhetünk. Nessi Pál is az osztrákokon rágódott. Ugy ő, mint Ugron, elleneztek a kvóta-bizottság kiküldését.

Az ülés végén a függetlenségek kértére zárt üléss volt, a melyen tiltakoztak az ellen, hogy a dunai ünnepre a parlamenti épület is ki legyen világítva. Azt mondták, hogy az exlex idején nem való fénybe borítani a parlamentet. Az elnök maga is kijelentette, hogy az idő nem alkalmas a kivilágításra, de végre mégis megegyeztek abban, hogy a kupola és néhány ablak ki legyen világítva.

Kedd, 1903. május 12-én.

Barabás Béla felháborodva szólt a mindennap megújuló horvát zavargásokról és szigorú intézkedést követelt a főminisztertől. Széll Kálmán tulzottnak mondta a híreket és kijelentette, hogy a magyar állam méltóságát meg fogja védeni Horvátországban. Josipovich Imre, a volt horvát miniszter is részben valótlannak mondta a fölkelés híreit.

Ezután áttértek a kvótaügyre. Lengyel Zoltán volt soron, kinek neve hallatára a többség fölkelte és tüntetőleg kivonult a teremből. A függetlenségek ebben sértést láttak és azzal fenyegetőztek, hogy ők is hasonlóan fognak cselekedni. Lengyel Zoltán az új kiegyezést bírálta és azt állította, hogy az új mezőgazdasági vámok nem hasznosak az országra. Fél háromkor az elnök berekesztette az ülést.

Szerda, 1903. május 13-án.

Megint csak a horvát tüntetésekkel kezdődött az ülés. Eitner Zsigmond említett föl egyet-mást erre vonatkozólag. Felhozta aztán a miniszterelnök beszédét, melyet az a tisztviselőkhöz intézett és kifogásolta, hogy Széll Kálmán a kisebbséget okozza minden bajért. A kvótabizottságról az a nézete, hogy a Magyarországra háramló arány igazságtalanul nagy. Ugy ő, mint az utána következő szónok: Reich Aladár sem járult a kvótabizottság megválasztásához.

Pichler Győző azt bizonyította, hogy Széllnek föltétlenül meg kell buknia. Rosszalta, hogy Széll Kálmán bizalmi nyilatkozatokat kíván a törvényhatóságoktól. Majd rátérve a horvát eseményekre, követezte, hogy a horvát képviselők lenn teremjenek a hely színén és a Magyarországhoz való hűséget hirdessék a népnek. A kvótabizottság megválasztásához nem járult hozzá.

Szünet után Dobieczy Sándor a vasuti hivatalnokok fizetése, Kelemen Béla a csongrádmegyei

viszonyok, Szalay László pedig az amerikai pánszláv izgatás ügyében tett kérdést.

Csütörtök, 1903. május 14-én.

Holló Lajos napirend előtt elpanaszolta, hogy a Duna-ünnepélyen Gotterhalteval fogadták a királyt. Valamint az ellen is tiltakozott, hogy a miniszterelnök bizalmi nyilatkozatokat rendelt meg a törvényhatóságoknál. Széll Kálmán válaszában védelmezte a Gotterhaltét.

Babó Mihály a kvótabizottságról szólt. Éppen oly kifogásokat emelt ellene, mint elvtársai a függetlenségi pártról. Szünet után Tomasics Miklós horvát képviselő, a horvátországi zavargásokat hozta szóba. Könnyen orvosolható muló bajnak tartja a dolgot, melyet szerinte az ellenzék felfujt. Az elégedetlenség onnan származik, mert rosszak a gazdasági viszonyok. Tomasics aztán védelmébe vette a horvát nyelv jogait és végül olyan fordulatot adott beszédének, hogy a horvátországi zavargások visszavezethetők az ellenzék obstrukciójára. A vitát pénteken folytatták.

Röppentyük Bálint gazdánk fejéből.

— Bánffyék mozgolódnak. Azt hiszik, hogy a zavarosban könnyű szerrel lehet majd halászni. Csakhogy ám olyan rossz hírű halászok ők, hogy senki sem akad horgukra. Még csak egy fia mameluk se.

— Pongrácz, Szervác és Bonifác széllal jöttek, széllal mentek. Éppen csak — Széll Kálmánt hagyták nekünk vissza.

— A balesetbiztosító törvényjavaslatból kimaradt egy paragrafus: a miniszterek biztosítása. Pedig hát ők mostanában naponta ki vannak téve több rendbeli szélsőbali balesetnek.

— A vakító pompájú Duna-ünnepély egy régi magyar közmondás igazát bizonyítja: Vakulj magyar! A ragyogó fény épp úgy elkápráztatott minket, mint a miniszteri székekből elhangzó üres ígéretések.

— Szeretett királyunk megint közöttünk időz. Ki kell szedni a kerekeket a gözmozdony alól, mely Bécsbe viszi. Akkor aztán menten föl hagyunk az obstrukcióval.

— A seprősiek bíróválasztása halálos vérengzéssel végződött. Ez onnan van, mert nem tudták idején — ki-seprüzni Jakabékat.

— Azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, kérjük, hogy előfizetésüket lehetőleg mielőbb a postahivataloknál megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályozva legyünk.

A ki birtokára jelzálog-kölcsönt

akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez Budapest, V., Géza-utóza 2. sz. (saját ház).
Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokosokon segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden, a kölcsön körüli teendőket ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4°/_o-os és 4¹/₂^o/_o-os záloglevél kölcsönöket ad s a 4¹/₂^o/_o-os kölcsönök egyik módját minden levonás nélkül készpénzben fizeti ki. **A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad fölvilágosítást.**

UJDONSÁGOK.

A Duna-ünnepély.

Szerdán este tündéri fényárban uszott Budapest. Egész nap esett az eső és attól lehetett tartani, hogy az előre hirdetett jótékonycélu Duna-ünnepély, melyre a nap folyamán ezer meg ezer vidéki látogató jött, — elmarad. Estefelé szerencsére kitisztult az idő és így semmi sem állta útját annak, hogy a ragyogó ünnepség megtartassék.

Óriási embertömeg lepte el a Duna mindkét partját s a Dunára torkolló kis utcákat. Két oldalt hatalmas tribünök voltak felállítva s ezeket roskadásig megtöltötte a közönség. A Duna hátán feldíszített hajók czirkáltak ide-oda s a hidak feketéltek a tolongó emberáradattól. A király ő felsége az uralkodó család számos tagjának jelenlétében a várpalota erkélyéről nézte végig a Duna-ünnepély lefolyását. A mint besötétedett, kigyultak mindkét part lámpái. A kivilágított házak, a dunaparti sétahelyek csodálatos fényben égtek s diadalmasan ragyogott a királyi palota is, meg a várkert, melyet száz meg száz villamos lámpa borított fénybe. Mindenütt fény, pompa és káprázat volt látható. Millió és millió színes üveglámpa csillogott szanaszerte. A fákon villamos füzérek és koronák pompáztak, a hidak ragyogtak.

A tulajdonképpeni ünnepély fél kilenczkor kezdődött. Huszonegy ágyulövés rengette meg a Dunasor palotáit s a közeli hegyek sokáig visszhangozták minden lövés döréjét. Nyomban ezután két dunai hajóról rakéta szállt a magasba, mire a budai oldalon a királyi palota tövében 20 ezer iskolai növendék elénekelte a Himnuszt, majd a Dunán fel és alá uszó 18 pompásan kivilágított hajó katonazenekari játszottak válogatott zeneszámokat.

Ezután megkezdődött a tűzijáték. Egyszerre 20—50—100 rakéta repült a levegőbe, mindegyik más-más színben, más más alakban. Ő felsége arczképe után a magyar szent korona volt látható az összes jelvényekkel és azontul olyan látványosság kínálkozott, a milyen el sem képzelhető. Bombák, sárkányok, üstökösök, tűzokádók, aranszárnyak, rózsas- és nefeletjs-bokréták, szökőkutak röpködtek a levegőben. émitő zaj és pukkanás kísérte mindezt, mikor a rakéták a magasban szétpukkantak és színüket változtatva, mint aranyeső hullottak alá.

A gellérthegyi tűzijáték után a hajó-séta vette kezdetét a zenekarok lármás dallamai mellett. Mindnyájan a Margit-sziget felé tódultak, mely ez alkalommal valóságos tündérváros volt. Itt újból tűzijáték gyönyörködtette a közönséget s befejezésül ismét a királynak fényben uszó arczképe jelent meg a levegőben, mire a beláthatatlan nagy tömeg riadó éljenzésbe tört ki.

Még a dalárdák országos szövetsége adott elő szép kurucznotákat, alkalmi dalokat s végül a Szózatot. Azután megkezdődött a vidám, jókedvű mulatozás s cigányzene hangzott fel mindenfelé. Az ünneplők ezrei a leglelkesebb hangulatban virradtig együtt maradtak.

A szépen sikerült Duna-ünnepély képét felejthetetlen látvány gyanánt őrzik meg a jelenvoltak. S a mi fő, alapos remény van arra, hogy tekintélyes tiszta jövedelemről számolhat be a rendezőség, mely különböző jótékony célra fog szolgálni.

Az ünnepélyt gróf Szapáry Pál rendezte.

A szerkesztőség fontos kérése. Régi, hív olvasóink közül sokan összegyűjtötték a *Magyar Néplap* egész évfolyamait és eltették azt mind mai napig. Nagyon szépen megkérem tehát olvasóimat, hogy a kinek birtokában van egy vagy több teljes évfolyam a *Magyar Néplapból* — első évétől kezdve egész Lepsényi Miklós visszalépéséig — sziveskedjék azt nekem kölcsön adni egy rövid időre s én azt használat után megint pontosan visszadam. Nagy szolgálatot tesznek nekem külön is minden egyes évfolyammal, és én előre is köszönöm mindenkinek, a ki a szivességet megteszi! *Buday Aladár* szerkesztő.

A király Budapesten. Ő felsége és kísérete hétfőn este Budapestre érkezett. Az első általános kihallgatás csütörtökön volt a budai várban. Csütörtök este volt az udvari bál is, melyen jelen voltak az összes Budapesten tartózkodó főherczegek és az idegen államok képviselői, valamint számos polgári és katonai méltóság.

Nagyvárad új püspöke. Schlauch Lőrincz utódjául a nagyvárad püspöki székben *Szmrecsányi Pál* szepesi püspököt nevezte ki a király. Méltó egyházfőre esett ő felsége választása. *Szmrecsányi Pál* a nagyméltóságú püspöki karnak régi, érdemes tagja s a mily mértékben fájlalják távozását a szepesiek, épp oly örömiük van a nagyvárad egyházmegye híveinek és papságának a kinevezésben. El lehetünk rá készülvé, hogy az új várad püspök ebben az egyházfejedelmi méltóságában még nagyon sok jót fog művelni az egyház és a haza javára. Aminthogy eddig is disze és kitünősége volt a magyar katolikus világnak.

Szmrecsányi Pál 1846. május 2-án született Darócson. 23 éves korában a legnemesebb hivatásra fölszenteltetett s mint káplán, Nyiregyházán és Makláron kezdte meg papi működését. — Előljárói fölszermervén benne a szent életre való hivatottságot és kiváló tehetségeket, szép előmenetelben részesítették. Fokról-fokra emelkedve, 1891-ben szepesi megyés püspökké lón s egyben megkapta főrendiházi tagsági kinevezését. Több mint egy évtizedes szepesi püspöksége alatt temérdek jót művelt és nagy összegeket áldozott közművelődési és jótékony czélokra. Kiváló érdemeiért a felség ez év elején valóságos belső titkos tanácsosává tette meg, e hó 10-én pedig a nagyvárad latin szertartású püspökség székébe ültette.

Új püspökök. *Szmrecsányi Pál* kinevezésével egyidő jüleg, a király kinevezte még dr. Radu Demeter lugosi püspököt Nagyvárad görög szertartású püspökévé és dr. Hosszu Vazul gyulafehérvár-fogarasi főszékeskáptalani kanonokot lugosi görög szertartású püspökké.

Rákóczi-ünnep. A nagy szabadsághős emlékéért vasárnap ülte meg a fővárosi diák-ifjúság. Az ünnepet hálaadó szent mise vezette be az egyetemi templomban. Azután a Royal-szálló disztermébe vonult a közönség és lelkesedve hallgatta a tüzes beszédet, szép szavakat és művészi dalokat, melyek mind Rákóczi emlékéért dicsőítettek. Ugyancsak vasárnap az ország több helyén tartottak lelkesítő Rákóczi-ünnepet.

Katolikus kongresszus Bécsben. Az ausztriai katolikusok néhány napi tanácskozássra gyűltek össze Bécsben. Sok üdvös dolgot határoztak el, többek között azt

Vizimalom.

is, hogy törekedni fognak a népiskolai törvényt akként módosítani, hogy az egyháznak kellő befolyása legyen az iskolára és az oktatásra. Az egész oktatásnak közép-pontja és alap gondolata a vallásitanítás legyen. Végül követelik a vallásoktatás behozatalát az ipariskolákban. Az osztrák katolikusok olyan összetartók, hogy a mire vállalkoznak, keresztül is tudják vinni. Tanuljunk tőlük!

Schuster püspök szobra. Szolnokon vasárnap leplezték le nagy ünnepséggel Schuster Konstantin volt váci püspök mellszobrát azon iskolaépület előtt, melyet a bőkezű egyházfő építtetett a városnak. A szobrot Kapás Sándor szobrász készítette. A leplezésnél, melyen a város elöljárósága és nagy közönség jelent meg, az ünnepi beszédet Gruber József mondta s Kludik Gyula polgármester vette át a szobrot, megígérvén, hogy a város mindig gondozni fogja.

Uralkodók nyelvismeretei. Szokás-mondás; ki hány nyelvet beszél, annyi embert ér. Eszerint az összes európai uralkodók között a mi királyunk ér legtöbbet, mert annyiféle nyelven egy se beszél, mint Ferenc József. Megboldogult Erzsébet királynénknak is nagy nyelvismerete volt. Tökéletesen beszélt francziául, angolul, spanyolul s e mellett Magyarország és Ausztria minden nyelvét értette. Erzsébet román királyné hét nyelvet tud. Mária Krisztina, a spanyol király anyja is igen jártas az európai nyelvekben. A mi királyunk után nyelvtudás dolgában a görög király következik. A török szultán csak törökül beszél, s ha muszáj, hát francziául is.

Botrány a templomban. Egy Páris mellett levő községben patronátusi ünnepet akart a nép ünnepelni és egy jezsuita atyát kértek fel a szent beszéd megtartására. Ebből az alkalomból egy szabadkőműves ujság felszólította a lakosságot, hogy akadályozza meg az ünnepséget. Ugy is történt. Szent beszéd közben egyszer csak fölhangzott egy istentelen ujságíró kiáltása: „Önök itt nincs joga beszélni. Ne beszéljen.“ A jezsuita atya erre így felelt: „Igenis van jogom beszélni és fogok is beszélni!“

Erre óriási zaj támadt. A szociálisták ezt kiáltották: — Vesszen a pápa! Éljen a forradalom! Éljen Combes!

A tüntetők széket hajítottak a pap felé és a templom botrányos verekedés helye lett, még asszonyok is résztvettek benne. Végre 40 rendőrrel megjelent egy rendőrbiztos és felszólította a papot, hogy vonuljon vissza. A jezsuita pap tiltakozva távozott a templomból.

Pék-sztrájk. Budapesten kiűtött a pékmunkások sztrájkja. A mesterek már előzőleg husz százalékkal emelték föl a sütemény és a kenyér árát, így tehát az egész mozgalomnak a fogyasztó közönség fogja megadni az árát. Legjobb hasznát látják a sztrájkknak a zsidó szociálista kolompások, kik a sztrájknyán hiveket és pártadót gyűjtene.

A magyart pusztító Botokudok. Braziliába, a Kurbi és Mojemi telepre igen sok magyar vándorolt ki. Ezek egyike Csávás Imre szabolcsmegyei ember szomorú hírt közöl egyik rokonával. A telep állandó rémei a rézbőrű indiánus vad törzs, a Botokudok. Néhány nappal, a levél kelte előtt betörték Mojemibe, a levelet Csávás rémes benyomásai alatt írta, melyet az emberi szörnyek elkövettek. Nőket és gyermekeket csonkítottak és öldöstek össze, fölgyjutották az egész telepet, elhajították háziállataikat. A félelem iszonyatos azóta, mert a törzs e vidé-

ken czirkál. És érthetetlen, hogy a kivándoroltnak Braziliában fegyvert tartania nem szabad. Éjjelenként úgy védekeznek, hogy összegyűlnek a férfiak a telep szélén, felváltva őrködnek és el vannak szánva, hogy ismételt támadás esetén drágán fizetik meg életüket. Csávás, a ki különben is rettenetesen kesereg, hogy jobb sorsot keresve kivándorolt, így végzi levelét: Halálrettegés között élünk, erőtlenség, elgyöngülve, mert nem ez a tartomány, a hol egészséges lehet a magyar. Más nap is ragyog itt az égen. Ha végig nézem a felpörkölt telepet, az elszenesedett emberi csontokat, tehetetlenül kiáltok föl: És ezért kellett nekem kivándorolni?

Diák-gyűlés. A magyar diákok e héten országos gyűlést tartottak. Minket az ő ügyük-bajuk kevéssé érdekel, csak épp azt tartjuk megemlítésre méltónak, hogy a tanácskozás során gróf Mailáth József óva intette az ifjakat a nemzetközi szociálistáktól s ennek helyébe a keresztény szociálistáktól ajánlotta, mely nem a vallás ellen, hanem a vallás alapján épül. Bárcsak megfogadnák az ifjak a jó tanácsot! Hisz ugyanis szomoruan láttuk, hogy május elsején a zsidószociálisták fölvonulásán mintegy száz egyetemi hallgató vett részt.

Föláldozta a fiát. A görög keletiek Nagypéntekjén Bajanduz kaukázusi faluban egy Aslamazov nevű parasztember a templom bejárata előtt fényes nappal megfojtotta hét hónapos fiát. Rögtön letartóztatták és ekkor kivallotta, hogy egy évvel ezelőtt nagybeteg volt és megjelent előtte szent János, ki elvezette őt a paradicsomba. Ott meglátta Istent, arany trónon ülve. Isten így szólt hozzá: „Iván, visszaadom az egészségedet. De nemsokára fiad fog születni s ezt a fiut hét hónapos korában áldozd föl nekem.“

Aslamazov teljesen fölgyógyult s azóta egyre imádkozott, hogy Isten ne kivánja tőle ezt az áldozatot. Várta is Szent János másodszori megjelenését, de mikor ez nem történt meg, elkövette tettét a templom előtt. A falu népe szent embernek tartja Aslamazotvot és nyíltan követeli szabadon bocsátását.

Magyar ember kivégzése Amerikában. Pray Ferencz hentesmesternek néhány év előtt virágzó üzlete volt Budapesten, de szerencsétlen vállalkozása következtében tönkrement. Amerikába ment szerencsét próbálni, de ott sem boldogult. Végre is a bűn útjára lépett és ez év elején rablógyilkosságot követett el, a miért halálra ítélték. Szombaton végezték ki Csikágóban. Utolsó kívánsága az volt, hogy szüleit értesítsék sorsáról. A távirati értesítés már megjött és nagy bánatot okozott a szerencsétlen ember magyarországi családjában.

A kít a buzaszem táplál. Jóformán edes mindnyájan a buzaszemből táplálkozunk. De olyan szó szerinti értelemben, mint Németi Kálmán, talán senki. Ez az ember magas iskolákat végzett s annak idején mint egyéves önkéntes szolgált hazáját. 1889-ben ráadta magát a növényi táplálkozásmódra s lassankint minden főtt vagy sült ételt elvont magától. Idővel lemondott a tej, tojás és sajt élvezetéről is. Miután mindenki örültnek tartotta, remeteként visszavonult a mátrahegységi erdő egy elhagyott medvebarlangjába s vadgyümölcsessel és gyökérrel táplálkozott. Közben szorgalmasan irogatott s megírta a magyarok őseredetét. Egyszerű életmódját most oly szigorúan megtartja, hogy csak buzaszemmél táplálkozik. Jelenleg a fővárosban él Németi Kálmán 1855-ben született Szécsényben.

Falv
községben
községet e
nagy tűz t
20 ház lett

Horv
mostanában
immár átes
részben a
támadták s
ismétlődik,
a rend hely
még nincs
tartást tanu
lenné teszil
nek megfelel

Az an
amerikai E
törvényt, m
szerint min
szik lenni,
gonosztevő
Ezeket a tö
szállítja oda
kik az Ame

Munk
községekben
A nép napo
A megye al
tett a minis
munkátalan
nek. Sövé
nélkül veszt
munkáskar
számítva a
ezrei. Igen s
hanem azért

Bűnhő
értette a kán
lavocznai va
utitársait. R
kifosztott ut
telték a jo
verekedés k
bűnének tud
ban szedték

Mit kö
hétre esik
hogy Jakabé
sát szüli. M
gyászos bizo
választás. A
ki, mert nem
nem a régi b
tűztek a kir
fegyverét has
és tizenhatan
besültek köz
mert ezek az
Mintogy híre
és támadásra

Falvak pusztulása. A zemplé vármegyei Kelese községben nagy tűz ütött ki, mely ugyszólván az egész községet elpusztította. A kár 100 ezer korona. Ugyancsak nagy tűz támadt Varannó-Csemernye községben is, a hol 20 ház lett a lángok martaléka.

Horvát zavargások. Az izzó magyargyűlölet, melyet mostanában a tulzó horvátok veszedelmesen szitnak, immár átesapott Fiumébe is. A Susák elnevezésű városrészben a tüntetők még a budapesti gyorsvonatot is megtámadták s ablakait betörték. A tüntetés napról-napra ismétlődik, minélfogva egy század katonaságot küldtek ki a rend helyreállítására. — Zágrábban a botrányoknak még nincs vége. Bródban a parasztság fenyegető magatartást tanúsít. Megszállották a vasuti állomást és lehetlenné teszik, hogy a magyar alkalmazottak kötelességüknek megfelelhessenek.

Az amerikai bevándorlás megszigorítása. Az Észak-amerikai Egyesült Államok elnöke most írta alá az új törvényt, mely a bevándorlás megszigorítását czélozza. E szerint mindenki, a ki az amerikai kormány terhére látszik lenni, kitiltatik. És pedig: örültek, gyenge elméjük, gonosztevők, szegények, anarchisták, többnejűek, stb. — Ezeket a törvény nem engedi partra szállni, sőt visszazsallítja oda, a honnan jöttek. Mindezt ő tudni azoknak, kik az Amerikába kivándorlás gondolatával foglalkoznak.

Munka nélkül. Mindszent, Szegvár és Csongrád községekben száz és száz dolgos kéz van kereset nélkül. A nép naponta ostromolja a hatóságokat kenyér végett. A megye alispánja a nyomor terjedéséről sürgős jelentést tett a miniszternek és azonnali intézkedést kért, mert a munkátalanok máskülönb a szociálizmus hálójába esnek. Sövényházán, Csányon és Algyón szintén dolog nélkül vesztegelnek az emberek. Összesen mintegy 6000 munkáskar kénytelen pihenni. Ebbe nincsenek beleszámítva a hódmezővásárhelyi és szentesi munkátalanok ezrei. Igen szomorú képe ez a mostani nehéz állapotoknak, hanem azért... csak emeljük az ujonczlétszámot!

Bűnhődés. Spitzer Náthán bátyui boltos kitünően értette a kártyázás mesterfogásait. Nemrégiben a munkács-lavoczei vasuti vonalon utazván, kártyázásra szólította fel utifársait. Rövid idő alatt elnyerte tőlük a pénzt. Amde a kifosztott utasok észrevették a hamisságot és visszakövetelték a jogtalan nyereséget. Ebből csakhamar tüzes verekedés kerekedett, miközben Spitzer Náthán uram, bűnének tudatában, leugrott a robogó vonatról. Darabokban szedték össze.

Mit köszönhetünk a zsidó-szociálizmusnak? Minden hétre esik egy-egy szomorú példa annak bizonyítására, hogy Jakabék maszlagja a nép megrontását és pusztulását szüli. Május 7-én az aradmegyei Seprős nagyközség gyászos bizonyosságot szerzett erről. E napon volt a bíróválasztás. A félrevezetett nép valóságos zendülésbe tört ki, mert nem Mátyej Józsefet, a szociálista jelöltet, hanem a régi bírót választották meg újra. A zendülők összetűzték a kirendelt csendőrséggel, mely kénytelen volt fegyverét használni és sortűzet adott. Hét ember meghalt és tizenhatan súlyosan megsebesültek. A halottak és sebesültek között egyetlen egy bujtogató sem találtatott, mert ezek az utolsó pillanatban nagy bölcsen elináltak. Minthogy hire járt, hogy a lakosság titokban fegyverkezik és támadásra készül a birtokos osztály ellen, három szá-

zad gyalogság tartja megszállva a falut. Jakabéknak egy időre nyomuk veszett, mert hát félnek a szuronytól. Azt tartják, hogy az csak a parasztnak jó.

Kimult kutyák fölélesztése. Egy Kemp nevű orvos olyan módszert talált föl, a melynek segítségével sikerült neki kimult kutyákat újra fölélesztetni. Eljárása szerint az állat bordái közt késsel vágást tesz, ujjával a szívet összeszorítja, sóoldatot csepegtet be és külön e czélra föltalált készülékkel mesterséges lélegzést idéz elő. Az életszíkranak természetesen még nem szabad egészen kialudva lenni, de a kísérletül szolgáló kutyáknál már megszűnt a szívnek minden dobogása. Huszonhárom kutya közül, melyeket Kemp megölt, tizenegyet újra fölélesztett. Kemp a mult évben emberrel is tett hasonló kísérletet, mely azonban nem járt eredménnyel. Az orvos mindamellett reméli, hogy azóta szerzett tapasztalataival emberen is jó eredményt fog elérni. — Ez a feltűnést keltő hír Amerikából jön, tehát úgy is higyjünk neki.

Elővigyázat szükséges. Nagyrabecsült háziasszonyaink saját érdekében ismételten figyelmeztetünk, hogy a kedvelt és egy évtizede már tovább mindenütt kitünőnek bizonyult Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé csak a zárt eredeti csomagokban Kneipp páter védjeggyel valódi. Csak a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé bírja a babkávét és az atját, a miért is mint pótlék a kávé italhoz, azt finomabbá, enyhébbé és az inynek kellemesebbé teszi. Babkávét hozzáadása nélkül is a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé kiválóan jóízű és az egyedüli megfelelő pótlás annak helyébe. Ellenben, a mit nyitva, mérlegelve árusítanak, mindig csak egyszerűen pórkölt árpa vagy maláta, de soha sem „Kathreiner.“

Kiállítás Baden-Wienben. A Bécs melletti Badenben van jelenleg egy közzgazdasági és közjóléti kiállítás, mely a polgármester elnöksége alatt tartatik. Ezen a kiállításon a Szt.-Lukácsfürdői Kristály forrás az aranyéremmel és koronával lett kitüntetve, ami annál figyelemre méltóbb, mert Baden is tudvalevőleg egy fürdőhely, mely ilyképen egyik versenytársát elismerésében részesítette. A Kristály ásványvíz bécsi forgalmát ezen kitüntetés kétségtelenül emelni fogja.

Olvasóink figyelmét felhívjuk *Kiss Vilmos* hirdetésére, mely lapunk 16-ik oldalán található.

Hübner József bajai gyógyszerész hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Mai képünk.

Vizi malom. Nincs szebb élet annál, mint a mely a szabad természet ölén virul. Isten bölcsességét, hatalmát és végnélküli szeretetét hirdeti minden. Nézzük csak mai képünket, mely egy gyönyörű völgyben meghúzódó vizi malmot ábrázol. A felhőkig emelkedő hegyek főségesen jelképezik jó Atyánk mindenhatóságát. A csobogó patak jégpáncéljától megszabadulva, vigan törlet tova medrében s a merre jár, életet ad a lombosodó fáknak, kenyeret a molnároknak és friss, egészséges levegőt az emderi tüdőknak. A templomon kívül ez a hely az, mely közelebb hoz benünket Istenünkhöz. Folyik a munka ebben az istenáldott völgyben s az emberek megelégedettek. A város nem nyújt annyi szépséget szemnek és léleknek, mint az ily romlatlan, eldugott vidék, különösen nyár elején, mikor a természet ezernyi pompáját tárja fel a Teremtő dicsőítésére.

Nyilttér.

(E rovatban közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.)

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógymód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív, vese, gyomor, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos idegvér és bőrbajoknál. Biztos védelem szelvény és elmezavar ellen. 12 év óta ki lett próbáltva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr. Kovács J. egyetemi orvosnak (Hemopatia) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

Rendelés naponta 9—1. és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézeten kívül is kezel. Nehéz betegeknek biztos gyógymódja.

Népek és nemzetek.

Németországi választások.

Juniusban lesznek az új választások. A pártok erősen készülődnek, köztük a leghatalmasabb: a kath. centrum párt is. Ilyen pártra volna szüksége szegény hazánknak! A centrumisták már eddig is nagy eredményeket értek el, de még többet fognak tenni a jövőben. Választási felhívásukban azt hirdetik, hogy megvédik iparukat és kereskedelmüket az új szerződések megkötésénél, de megvédik az egyház szabadságát is a jezsuita törvény eltörlésével. Az új vámtarifája nincs inyükre, mert a földmivelőknek nincs sok hasznuk belőle. Nagy súlyt vetnek a munkásügvekre is.

Hát a nemzetközi szociálisták hogyan készülnek a választásra? Izgatással. Ámde valószínűleg megcsappan a számuk, mert az utóbbi években sokat rontottak a dolgukon azzal, hogy az üdvös munkástörvényeket ellenezték. Azt beszélik, hogy ők az okai, ha az általános titkos választás mihamar lejárhatja magát.

Harcz a zsidók ellen.

A kisinyevi zsidóellenes zavargásról újabb részleteket hoznak nyilvánosságra. Az utcái harcban 45 ember meghalt, 74 súlyosan és 350 könnyebben megsebesült. Vagy 700 házat és 600 boltot, mely a zsidók tulajdona volt, kifosztottak. Mindez pedig abból a híresztelésből keletkezett, hogy a zsidók husvétkor vérért vették egy keresztény gyermeknek. A kisinyevi események az orosz birodalom sok helyén annyira megrémítették a zsidókat, hogy egyesületeket kezdtek alakítani önvédelem (?) céljából. Az orosz hatóság azonban nem engedte meg az ily célú egyesülést.

A forrongó Balkán.

A szaloniki merénylet óta valamivel javult a helyzet Macedóniában. A hataim közbelépése s a hadihajók megjelenése a szaloniki kikötőben, csillapítólag hatott a felizgatott lakosságra. A török csapatok, melyek előzőlötték Macedóniát, azt a parancsot kapták, hogy a lázító bolgár bandák ellen kiméretlenül járjanak el, ellenben a keresztény lakosságot ne bántásák. Ámde azért tartani lehet attól, hogy a macedón forradalmi bizottságok nemsokára újból mozgolódní fognak. A török — úgy látszik — vagy nem akar, vagy nem tud rendet teremteni. Ki fogja hát a Balkánon a tisztogatás munkáját végezni? Erre még ma nem lehet felelni.

Alaptalan vádak.

A francia kormány legutóbb 1681 iskolát zárt be, melyeket a tanítószervezetek tartottak fenn 11.763 szerzetes közreműködésével. Azonkívül kiutasította az összes, engedélyért folyamodó szerzeteket.

Miért történt mindez? Az a vád ellenük, hogy nem fizetik meg adójukat. Pedig a Szentírás értelme szerint, mindig megadták az államnak, a mi az államé, éppen csak a tulságos megterheltetés ellen szólaltak fel némelyek, a mit bizony nem lehet rossz néven venni. A második vád az, hogy beleártották magukat a politikába. Ez már csak azért sem lehet igaz, mert ha akadtak is elvéve egyes szerzetesek, kik érdeklődtek a politikai események iránt, ez korántsem politikai szempontból történt, mert a kongregációk apostolkodásának végcélja nem valamely földi állam, hanem Isten országának megerősítése. Azt is a szemükre vetették, hogy idegen hatalom befolyása alatt állnak. Pedig ez az idegen hatalom (a Szentszék) mindig arra törekedett, hogy a francia szerzeteseket a francia haza javára szóló tevékenységre buzdítsa. Tettek is olyan szolgálásokat a hazának, hogy pártját kell keresni. Például az ipar terén.

Fölhangzott az a vád is, hogy a püspökök vezetése alól kivonták magukat és megbénították a világi papok működését. Ezt maguk az illető püspökök és plebánosok cáfolták meg legelőször. De az már aztán igazán neveléses beszéd, hogy a hatalomnak ellene szegültek volna. Hol és mikor? Hiszen ők voltak az elsők, kik engedelmeskedtek minden felszólításnak és a kormány elé terjesztették összes irataikat és további fennállásukat kérelmezték. Hogy aztán ez az engedelmességük és bizalmuk milyen elbánás alá esett, az megint más kérdés.

Végre azt is kifogásolja a francia kormány, hogy a szerzetek gazdagok, hatalmasak és tevékenyek. Hála Istennek, csakugyan igaz, hogy egyik-másik szerzet nehéz munka árán vagyonra tett szert. Ámde ezt a pénzt missziókra, templomépítésre, iskolaalapításra és szegények gyámolítására fordítják. Tehát a szerzet-vagyonnak a nép látja hasznát, nem pedig ők maguk a czella rideg zugában.

Ilyen alaptalan vádak folytán indult meg a Combes-féle kormány aknamunkája. A kongregációk pontról-pontra meg akarták a vádakot cáfolni, de a parlament nem adott rá alkalmat. Így hát a nyilvánosságra bízzák ügyük itéletét.

Bárhová jussanak is a kiüzlött szerzetesek, annyira bizonyos, hogy mindenütt tovább terjesztik az áldást és az igazságért szívesen szenvednek üldöztetést, tudva azt, hogy a győzelem végre is az övéké lesz.

Terjesszék a „Magyar Néplapot!”

ket. Azóta 25 év mult el s becsülettel szolgáltam jó uramat, mint első béres. Már gyermekeim is segitenek valami kenyeret keresni. Így van uram, az én történetem. Jaj a rágalmozó nyelvnek: de a boszuállónak is.

De ha vétkezünk és megbánjuk, úgy az Ur ismét visszafogad bennünket kegyelmébe, mert nagyobb az ő öröme egy megtért bűnös, mint kilenczvenkilencz igaz felett.

... Ismerve Marci történetét, ezért szeretek én vele elbeszélgetni, ezért keresem fel még a mezőn is Marczit, az öregbérest....

Két testvér.

Miska, Péter két egytestvér,
Egy anyától származának...
Együtt nőttek fel a porban,
Együtt a katonasorban —
S im ádázul szemközt állnak.

Eddig szépen összefogtak
Testvéries szeretettel;
Már ezentúl vége ennek,
Egymás ellen ötre mennek
S szíveikben gyűlölet kel.

Hogy mi lelte őket éppen?
Borcsa a megmondhatója,
Péli Janos büszke lánya,
A ki magát veti-hányja
És úgy lépked, mint a golyva.

Megszerették mindaketten
És nem tágít az se, ez se...
Mi vár rátok, ti szegények?
Két ilyen botor legénynek
Nincs a pusztulása messze!

Bár az Isten írgalmáért
Színt oly hávvel küzdenének!
Egymás mellett, de nem — ellen,
Ez volna csak nemes verseny,
Ettől építne a lélek!

Mit se használ a szó, intés,
Dúl a bős testvérek harcza
Egy oly büszke lányért, kinek
Lelke üres, szíve hideg, —
Amde kifestett az arca.

Közben mulik az idő is
És ők észre dehog veszik:
Hull a jóság, a föld gazos
És mindazt pótolni bajos,
A mit mulasztottak eddig.

Mi vár rájuk? Gond, szegénység.
A nép máris szánja őket,

Péli Marcsa pedig így szól:
„Nem kérek én koldúsokból,
Ne is lássatok meg többet!”

Lám, hát ez a nóta vége!
Ezért velett két szív lobbot!
A két testvér szegyenkeze,
A templomhoz közeledve,
Nyujt egymásnak békéjükből.

Már ezentúl szíveikből
Földi szemedély kivette,
Szűz Anya szerelmük tárgya,
A ki nem néz gazdagságra,
Csak tisztá, szent szeretetre!

Maróti János.

Az öregbéres.

Irta: Szokoly István.

Tavas van. Künn a mezőben sűrűg-forog a nép, munkálkodik szorgalommal. Elkészíti vetés alá a földet, hogy ringó árpakalász-szal teljék az meg, ha Isten bőséges áldásával elhalmozza. A paszirta hálaimát zengve, száll fel a magasba, s vigan fütörész a rigó is az erdő sűrűjében. Az ostoros gyerekek is érzi a tavasz boldogságát, mert egy régi bús népdalt dudolgatva jár az ökrök után. Azok meg lassu tempóban haladva, kérődzve hasítfják a barázdát. Ott meg Marci, az öregbéres hajlja nagy hanggal a Villást, meg a Csákót.

— Hajsz, te Csákó, hajsz!

Mikor közel ér a szántóföld végéhez, feltelint az aranyos égre, honnan a nap áldólag terjeszti jófékony melegét és világosságát jókra és gonoszokra. Valamit mond magában s nyomban leszurja az ostor nyelét, melynek árnyékát nagy szakértelemmel vizsgálja s hátra szól a többieknek:

— Gyerekek! kifoghatunk, tizenegy óra van. Óra nélkül pontossággal tudja ő már ezt a nap állásából és az ostornyele árnyékából.

Az öregbéres szavára a többiek is, a mint kiérnek a föld végére, kifogják az ökröket, oda kötik a nagy szekér takarmány elé, hogy falatozzanak azok is; hajnaltól tartó munkájukkal jól rászolgáltak.

Marci meg az összehordott galyakból tüzet rak, előveszi a tarisznyában levő szalonnát, rátüzi egy hegyes vesszőre, a mely a nyársat képviseli s rátartja a tüzre — forgatva. A szalonna nem-sokára szerzenni kezd, inyesiklandoztató illatot ereszt. Mikor látszik a pörkölt szalonna zsírjának csepegése: egy jó karaj kenyeret vesz elé s azt lassan-lassan végig csepegteti. Ezen ebéd-előkészületet folytatják társai is. Mikor ez készen van, leveszi kalapját Marci, hisz épp délre harangoznak, — elmondja déli hálaadó imáját, kivész pár főtt krumplit tarisznyájából és megkezdődik az ebéd. Azalatt az ostoros gyerekek is meghozza a legközelebbi forrásból egy jó nagy korsóban az üdítő vizet, hogy legyen mivel a szomjat oltani.

Sokszor el szeretem én nézni ezt az egyszerű ebédkezést, mely a világ legnagyobbjában is folyik le: Isten szabad ege alatt; a legnagyobb asztalon: az anyaföldön.

Ilyenkor váltok pár szót Marczival, mert érdekes multu szorgalmas, eszes ember ő.

Még a télen mondta el történetét, hogy tudják meg mások is.

— Igen, igen, uram! Nem voltam én mindig ilyen ágrólszakadt szegény s másnak a szolgálja. Valamikor az én udvaromból is kijárt

Gazd
kedelmi és
csoporthat.
gazdasággal
gazdák sz

Véd
szőlősgazd
szövetkeze
czéla min
korona tag
egész szeg

Bort
nagy érde
fogyasztó

Uj te
gekben uj
Sójtörön,
rontalmeg
ezen és a
Pusztaradó
Sierbán Já
pest, földn

Buc

Buza
kor., pestn
bácskai 7-5

Árpa

Rozs

Zab

Tenge

Az ár

W. A.
hogy L. elsz
esetleg rága
is határho
öreg hiba.

Tr. J.
gyár, Budap

R. Ján
zette tollát.
közlésével n
előbe vágni.

Sz. E.
Mohácsszige

Cs. P.
hogyan exlex
a kormány
hajtására és
elnyújtott vi
Magyarán m

P. J. Z.
rancsnokság
orvosi bizo
nás okmány

J. I. T.
czimtarban,
puhatolhatj
sok is. Mind
dasági cselé
debb idő ala

E. M.
jegye nyert
esütörtökön

hat darab marha. Ha a két sárgát befogtam, úgy mentek azok mint a sarkányok. Mindenki irigyelte a jó dolgomat. Hanem az a Betvas Pista az volt oka mindennek. No, de meg is bünhődött érte. Meg ám. Jól elaláta a bicska, — nem adott többé egy hangot sem. Az volt csak a szerencsétlen óra.

Hát tetszik tudni, így volt a dolog: Mikor édes apám az az áldott jó apa behunyta a szemét, egészen átván maradtam, mert anyám akkor már rég a sírjában pihent.

Tízennyolcz éves voltam akkor, nem lévén még nagykoru, gyámot rendeltek mellem. S az öreg Erzsébet, anyám távoli rokona volt a házigondviselő. Jól is ment minden. Valami kis hiba miatt nem váltam be katonának. Így nem volt más hátra, mint megházasodni.

Ki is néztem magamnak egyet, a falu legszebb leányát. Bogár Rózi volt az lstenadta. Talán jó kedvében teremtette a jó lsten. Rózi nem hazakodott tőlem, már meg is beszéltek szépen, hogy új borra lesz az esküvőnk.

Csak hogy boldogságomnak nagy irigye támadt: Betvas Pistában, ki csak tavaly jött haza a katonaságtól. Korhely volt az apja, ő se különb; már uszott a gazdaságunk s Bogár Rózi hozományával akarták kiköszöríteni a csorbát. Mivel szép szerével nem üthettek el, hozzá fogtak a rágalmhoz. Azt híresztelték, hogy a szomszéd faluba jelenként egy özvegyasszonyhoz járok. Volt akárhány, a ki rá esküdött volna, hogy hat igaz, a mit Pista beszél, mert ők is láttak engem, nem is egyszer.

A sok beszéd megzavarta Rózi fejét, meg a szülők is gondolkodóvá lettek. Nem sokára észrevettem, hogy nem úgy van már, mint régen. El-elbeszéltek velem; de csak úgy szűkségből. Hanem annál szivesebben fogadták Pistát. Ez mód nélkül elkeserített.

Éppen kapóra jött tehát, midőn megszólított egyszer a bakter: „Marezi te, mondandék én neked valahit, ha tudnál halgathat. Rutul rá vagy szedve, ki vagy játszva erősen. Rájöttem a gonoszra, Pista maga az, ki a szomszédba jár. Ha meg akarsz győződni az igazságról, csak menj ki éjféli felé a keresztútra, ott majd megtudhatsz mindent.”

Szemem föléillant erre. No várj, Pista, leszámolunk. És az eszem meghihibbant. Csak a boszu foglalta el a szívemet. Elcs bicskánál betaszítottam a szizmaszámba, éjjel kisuromtam a jelzett útra. Egy helyben eluntam a várást, lassan ballagtam előre. Már majdnem a szomszéd falhoz értem, midőn beszéd ütötte meg fülemet:

Maga megcsal engem, Pista; azt hallom, hogy Bogár Rózsira vetette a szemét. Kintötte a nyeregből Hanlos Marezit, a kivel már ószszel ülték volna meg a lakodalmat. Nem jó vége lehet még ennek, vigyázzon magára. En bennem is van ám boszu.

Eh, ne hallgass a pletykára, nem igaz abból semmi. Azt a nyálas Marezit maguk küldték el. Mást gondoltak.

Képzelteti uram, hogy forrott a vérem erre. Ahig vártam, hogy elváljanak s elfőhessen a leszámolás órája.

Pár szó váltása után elváltak egymástól s Pista, mint a kinek lelkiismeretét misem bántja, közeledett felém. Nem vett észre, mert egy utszéli fa törzse elfődött. Csak akkor toppantam elé, mikor szemben voltunk egymással.

Alji meg, Pista egy szóra, — szóltam hozzá reszkette. — há ki jár az özvegy asszonyhoz, én-e, vagy te? Mért rontottad el a becsületemet?

No csak lassabban, te bagolyfaj! Azt ugyan rosszul teszed, ha velem kezdesz ki. Ne, ez a leselkedésed ára. — S botjával felém sújtott.

De elég jókor elhárítottam a csapást s már a másik perczben rávettem magamat, mint a tigris és elkezdődött az élethalál harc. Ő átfogta a torkom; állítottam a nagy veszedelmét. Valahogy a késemhez jutottam s már a másik pillanatban a nyelvéig döttem azt belé.

Torkomon lassan enyhült a szorítás s nemsokára hörögyve adta ki bűnös lelkét.

Ezt látva, felordítottam, mint Kain s neki vágtam magamat a földnek, csak egy szó hallatszott egyre a bensőmben: „Gyilkos! Gyilkos!” És folyton hallani véltem a hallárböngést.

Erre azután szomorú három év következett. Úgy jártam, mint az üzött vad erdőről-erdőre, — pusztáról-pusztára. Itt is, ott is el-tengődtem néhány hónapig munkámmal.

Egyszer aztán mégis csak utolért a végzet. Rám tettek a vasat, visszahozták a megye börtönébe, azután törvényt ülték felettem.

Hat esztendőt mértek rám, azt is kiszolgáltam becsülettel. Ekkor végre mégis haza érhettem. A sok pör a rabtartás s más költségek felmészítették szép vagyonomat. Idegeneknek kellett átengedni helyemet.

Elfogott a keserűség. Mibez fogjak? Beálllok valahova cselédnek, de itt nem maradok, hisz minden rájok emlékeztet. Kivettem egy szolgakönyvet s egy reggel bucsut mondvá falomnak, utnak indultam. A tennető előtt volt egy kereszt, a mellett vitt el utam. Megálltam itt egy pillanatra, bizony könyveimmel áztattam a földet. Épen felkelni akarok, mikor valaki hátulról átölel.

Marezi, én vagyok. Ha maga elmegy, én sem maradok. Tudom az a gaz vitte a bűnre. Ha mindenki megveti is, itt én megbocsájtok. Tudom, hogy miattam lett földönfutóvá. Vigyen el magával, majd megsejti az lsten bennünket.

Rózi volt. Kilenz évi szenvedésemmek ez volt a jutalma. Jól van, szóltam hozzá, lsten áldjon meg szavadtért. Elvisszlek magammal, de még most nem. Ha biztos kenyérre találók, hirt adok, ha akkor is megmaradsz szándékodban, gyere, még boldogok is lehetünk.

Csak a harmadik pusztáig mentem, mert áldta meg az Ur azt a jó grófot, felfogadott bérésének. Pedig tudta, hogy ki vagyok. Mikor egy évet becsülettel kihuztam, megtízenteim Rózinak, hogy jöhöt. Eljött a jó lélek. Még a grófi pár is megnézte szegényes esküvőn-

Közgazdaság.

Gazdák hitelszoportja. A debreczeni kereskedelmi és iparbank megalakította a gazdák hitelszoportját. Tagja lehet minden földbirtokos és mezőgazdasággal foglalkozó gazda. A hitelszoport egyes gazdák személyi hitelét akarja megőrsíteni.

Védekező szövetkezet. A szegzárdvidéki szőlősgazdák megalapították a jégeső elleni védekező szövetkezetet. Viharágyukat fognak beszerezni és e célra minden ezer ölnyi szőlőterület után négy korona tagdíjat szednek. A szövetkezet kiterjed az egész szegzárdi hegyoldalra.

Bortermelők szövetkezte. Sátoraljaiúj helyen nagy érdeklődés mellett megalakult a bortermelők fogyasztó és értékesítő szövetkezte 380 taggal.

Uj tejszövetkezetek. Az itt felsorolt községekben új tejszövetkezetek alakultak: Zalamegyében Söjtörön, Tolnamegyében: Dunaszentgyörgyön, Torontálmegyében: Bobdán, Trencsénmegyében: Melticzen és Adamócson, Vasmegeyében: Nyögéren és Pusztaradóczon. — A tejszövetkezetek szervezését Sierbán János tejjgazdasági felügyelő végzi (Budapest, földmívelésügyi minisztérium).

Budapesti legolcsóbb gabonaárak.

Buza: Tiszavidéki 7.65 korona, fejemgyei 7.50 kor., pestmegeyvidéki 7.50 kor., bánási 7.45 kor., bánskai 7.50 kor. A mult hét óta az árak estek.

Árpa: 5.70 kor. Az árak tartottak.

Rozs: 6.70 kor. Az árak tartottak.

Zab: 6.15 kor. Az árak olcsóbbak.

Tengeri belföldi: 6.30 kor.

Az árak 50 kilogrammonként értendők.

Szerkesztői üzenetek.

W. A. Moson. Pörölje be; de ha nem tudja igazolni, hogy L. elszántott egy darabot az ön földjéből, akkor esetleg rágalmasási pört kaphat a nyakába. Talán nincs is határkő emelve a két birtok között? Ez pedig öreg hiba.

Tr. J. B.-Kula. A kérdézet cím: Hungária műtrágya gyár, Budapest, IV. Kén-utca 5.

R. János, Kolozsvár. Tiszteletreméltó szándék vette tollát. Az átdolgozás egyben-másban sikerült is. De közléseivel nem akarunk az illetékes tényezők döntésének elébe vágni.

Sz. E. Ölved. M. J. Bálványos. V. T. Suúr. K. J. Mohácssziget. Sorsjegyeik nem nyertek.

Cs. P. Aka. A lapban már nem egyszer megirtuk, hogy exlex annyi, mint törvényen kívüli állapot, a mikor a kormánynak nincs törvényes felhatalmazása az adó behajtására és ujonczszedésre. Obstrukció: szándékosan elnyújtott vita, hogy szavazásra ne kerülhessen a sor. Magyarán mondva: agyonbeszélés.

P. J. Zeliz. Nyujtsa be kérvényét a kiegészítő parancsnokság útján saját ezredéhez. Mellékeljen hitelesített orvosi bizonyítványt és ne feledjen a kérvényre 1 koronás okmánybélyeget felragasztani.

J. I. Tönye. 1. A kérdézet Z. H. nincs benn a címtárban, mint Rózsa-utcai lakos. Hollétét mi nem puhatolhatjuk ki. 2. Annyi ügyvéd van Budapesten, hogy sok is. Mindenesetre forduljon keresztényhez. 3. A gazdasági cselédpénztárt könyvecskét a legrovidebb idő alatt elküldjük önnek.

E. M. H. Karácsonfalva. 24,381. számú tanuló sorsjegye nyert 10 koronás tárgyat. — Kelenföldi. Fogad esütörtökön d. u. 2 órától. Írásait gyie magával.

M. kir. szabadalom és védjegyek által védve.

Egészsége érdekében

figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy székrekedés (dugulás) esetén a legenyhébb hatású czukorkaizü **kitünő hashajtó**, a dr. **Vamossy** egyetemi m. tanár által felfedezett és m. kir. szabadalom által védett és védjegyzett „**PURGO**“, a mely nemcsak felnőtteknek, de gyermekeknek, sőt csecsemőknek is adható kitünő eredménnyel. Bizonyítják ezt ugy Magyarország, mint a külföld legelőkelőbb egyetemi tanárai, kik közül felemlíthetjük Prof. dr. **Biedert** titkos tanácsost, Prof. dr. **Kohts** strassburgi, Prof. dr. **Novak** drezdai, Prof. dr. **Tunncliffe** londoni stb. stb. világhírű egyet. tanárokat. Nagy kitüntetés érte e zseniális magyar találmányt akkor, a midőn a „**PURGO**“

Ő szentsége XIII. LEÓ PÁPA

vatikáni gyógytárába már többször rendelték.

»»»»»»»»»» I doboz ára 1 korona. ««««««««««

Kapható minden gyógytárban és a gyárosnál: „**ANGYAL**“ gyógytár az egyetemi klinikának gyógyszerészletője

BUDAPEST, IX., Üllői-ut 39 b.

PÉNZKÖLCSÖN!!

kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adósság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 5% kamat fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz, s adós bármikor felmondhat, a pénztintézet azonban nem mondhat fel, kiknek oly pénzre van szükségük, azok forduljanak bizalommal

a Hitel és Ingatlan Forgalmi irodához,

(beküldendő csakis telekkönyvi és birtokivmásolat)

Budapest, Kerepesi-ut 61. szám.

Kérjük e lapra hivatkozni.

Ne aggódjon,

ha bármilyen betegség gyötri is, rendelje meg a Pádui Szt Antal balsamot. Bámulatos az az eredmény, melyet a Pádui Szt Antal balsam gyógyító hatásával elért, már egy üveg e használása után is! Felnőtteknél és gyermekeknél egyaránt használható, főképp a következő bajoknál:

Mindenemű gyomorhajnál, étvágytalanságnál, fofájásnál, ha az idegességtől is származik, hideglelésnél, hasbántalmaknál, székrekedésnél, vese- és májbajoknál, izom és csúz bántalmaknál, továbbá köszvénynél úgy bevéve mint bedörzsölve utólerhetetlen hatása van.

Kapható a feltalálónál:

Hübner László gyógyszerésznél

Baján,

továbbá **Török József** gyógyszerésztárában

Budapesten Király-utca 12.

Csak akkor valódi, ha a feltaláló nevével és pecsétjével van ellátva és kőkorsóban van. Ara 1 korona 20 fillér, használati utasítás mellékelve van minden korsóhoz.

TÖRV. VÉDVE.

Pserhofer J.

vértisztító labdaccai

Évtizedek óta elvannakterjedve az egész világon s kevés azon család, a hol ez a páratlan házigyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál, ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek s dugulásnak következményei, pld. zavar az epékeringésben, májfájdalmak szelbántalmak, kólika, aranyér stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak verszegényesség eseteiben s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sapkór stb. E vértisztító labdacso nagy előnye, hogy szeliden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb szervezetet bírógénynek, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsból áll 21 kr.
1 tekeres, mely 6 dobozból áll 1 frt 05 "

A pénz előzetes beküldése után bérmentve.

1 tekeres 1 forint 25 kr., 2 tekeres 2 forint 30 kr.
3 tekeres 3 forint 35 kr., 10 tekeres 9 forint 20 "

Használati utasítás mellékelve.

Egyedüli készítője és szétküldési főraktár:
PSERHOFER J. gyógyszerháza
BÉCS, I., Singerstrasse 15.

Főraktár Budapest Török József gyógyszerháza Király-utca 12. szám.

Elterjedtségükneél fogva e labdacso a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt utánoztatnak, tehát mindenki csak **PSERHOFER**-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, amelyek dobozainak fedelén piros színben **PSERHOFER** kézírása látható.

Kettős elektromágneses kereszt gyógyít és felüdit kezesség mellett.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál: a migrén, neuralgia, vértolulás, sapkór, szédülés, a fülzúgás, nagyothallás, a szívverés, szivgörcsök, asztmatikus rohamok, gyomorgröcsök s egyéb R. B. 36967. számú

hideg kezek és lábak, a osz, köszvény, ischias, bajaiban; influenzában s a velejáró hátfájásoknál; különösen idegbántalmaknál s a velök járó állmatlanság bajaiban; a rendetlen vérkeringés bajaiban s még sok más oly bajban, s melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szere

E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időridőidőre, de állandóan jótékony villamos áramot áradoztat szét a testben s míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyít, másfelől a leghálátatosabb óvszer az emberi szervezetet megrohanó betegségek ellen.

Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy huszéves betegségekkel teljesen meggyógyított. Az irodámban lévő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből hálasan emlékeztetnek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők.

A kit legkésőbbben 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja a pénzt. A hol már minden hasztalan volt, kérem, tessék : készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 6 korona.
Gly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak.

Kis készülék ára 4 korona.
Csak gyermekeknek s nagyon érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére:

MÜLLER ALBERT, Budapest, Vadász-ut. Kálmán-u. sarkán 42/Gy.

Toronyórákat

templomok, városházák, kastélyok, iskolák stb. részére a legújabb, legjobb rendszer után kitünő szolid kivitelben készit

LIEBIG RICHARD

hites becsüs

WIEN 97.

Plébániáknak és egyházközségeknek részletfizetésre is szállitok. Költségvetések díjtalanul.

Eszé kézből legjobban vásárol.

Magyarország legnagyobb hangszergyára.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg egyedüli szállítója.

Budapest, II., Lánchid-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben, hegedük, gordonkák, bőgők, fuvolák, trombiták, czimbalmok, saját találmányu tárogatók 30 forint-tól felfelé.

Harmonikák legjobb elpusztíthatatlan hangokkal, különlegességgé aczéli hangu zenekari harmonikákban, — saját mintáink.

Magyar gyártmány!

TELJES ZENEKAR FELSZERELÉSE

elönös feltételek mellett a legutányosabb árban szállitattik.

Képes árjegyzék a) hangszerekről, b) harmonikákról, ugyszintén harmoniumokról ingyen és bérmentve; csak megnevezendő miféle hangszerről kívánatlik.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ES LEGJOBB HIRNEVŐ ORÁZULETE.

Hansweller János

Gyegeden.

1847.

Jlapított

ORÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL RÉSZELETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

1903. május 16.

Első orsz...

Blasko

megvaid
2-40 m.
1-80 m.
0-83 m.
Kivánat
Szeged
Eltismer

Spe

Orvos-seb
Budapest

Első országos műfestészeti és iparművészeti intézet.

Blaskovics BÁTORY MIHÁLY műfestész

Szabadka VII. ker., Erdő-utca 66.

A főtiszt. papságnak bíboros hercegprimás ő Eminenciája 67698. szám alatt és Tolnai Festetich Tasziló gróf úr ő nagyméltósága által ajánlva. Az oktatást ő nagyméltósága Császka Gy. kalocsai érsek úr nagylelkű áldozatkészsége folytán olaszországi műfestők s műmárványozóktól nyertem.

Templomfestés stíl szerint. Gips-, márvány (stucco). — Oltárképek, oltárépítés és márványozások. — Tervek, rajzok készítése, nagytitása.

Oltárképeket

megrendelésre elvállalok művészi kivitelben, bármennyi alakkal
2-40 m. magasság és 1-40 m. szélességben 70 frt.
1-80 m. magasság és 1-20 m. szélességben 40 frt.
0-83 m. magasság és 0-55 m. szélességben 20 frt.
Kívánatra bármilyen nagyságban, jutányos áron.
Szegényebb egyházaknak 25% engedmény!
Elismerő nyilatkozatok rendelkezésre bocsájtatnak

HIRDETMENY.

New-York és Londonban nem kimélték meg az európai szárazföldet sem és azért egy nagy ezüstárúgyár indítatva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munkaerő egy kárpótlása kis ellenében eladja. En föl vagyok hatalmasra ezen megbízást teljesíteni, miért is csupán 6 frt. 60 kr-ért küldöm a következő tárgyakat:

6 drb	igen finom asztali kés valódi angol pengével
6 "	amerikai szab. ezüst villa egy darabból
6 "	" " " evőkanál
12 "	" " " kávéskanál
1 "	" " " levesmerő
1 "	" " " tejsmerő
6 "	angol Viktória alsótálca
6 "	hatásos asztali gyertyatartó
1 "	teaszűrő
1 "	igen finom csukorszőrő

42 drb összesen csak 6 frt. 60 kr.
Ezen 42 tárgy előbb 40 frtba került és most csak 6 frt. 60 kr. minimális áron kapható. Az amerikai szab. ezüst egy kívül-belül fehér fém, mely ezüst színét 25 esztendeig is megtartja, amiért jótállók. Annak bizonyosságául, hogy ezen hirdetés

nem csalás,

kötelezem magam bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni. Senki se mulassza el ezt a kedvező alkalmat, hogy ezen diszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

nász- és alkalmi ajándék,

továbbá minden jobb háztartásban kiválóan alkalmas. Egyes-egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

szab. amerikai ezüstkivitelű áruház

Bécs, II., Rembrandtstrasse 19. A. sz.

Telefon 15498.

Szétküldés vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében — Tisztítópor hozzá 10 kr. Valódi csak az oldalt látható védjeggyel (egészségi fém). — Kivonat az elismerő levelek ez-reiből: Az első küldeménnyel nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy garnitúrát. Kalocsa. Majorosi János kanonok.
A küldeményt vettem s nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt. 60 kr-ért. Kolozsvár. Bánffy báró öexc.
Az étservice küldeményt megkaptam, igen meg vagyok vele elégedve, küldjön még egy ilyen garnitúrát 42 drbot amerikai szab. esztütblől utánvétellel. Bozovics Kr.-Szörény m. Keresztes S. fszbiró.
A küldött áruval meg vagyok elégedve. Krejstynopol Galiczia. Johanna testvér, a szűz Mária-társ. főnöknője.

Specialista
Sérvkötőkben

KELETI J. orthopédiai műintézete ajánlja minden sérvben szenvedőnek a legújabb és modern szerkezetű 1902. évben cs. és kir. szabad. sérvkötőjét. Nem csuszlik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívüli fekvése által fölül-mul minden más gyártmányt.

Árak: egyoldalu | kétoldalu
12 kor. | 24 kor.

Keleti-féle cs. és kir. szabadal. gummi-sérvkötő, éjjeli használatra igen ajánlható.

Árak: egyoldalu | kétoldalu
10 kor. | 20 kor.

Gyárainban teljes jótállás mellett készülnek továbbá: járó és támgépek, mellfűzők ferdennöttek részére. Műlábak és kezek, haskötők, görcsérharisnyák stb. stb.

Valódi francia gummi-különlegességek eredeti párisi csomagolásban.

egujabb képes árjegyzéket titoktartás mellett ingyen!

Alapítva 1878.

KELETI J.

Orvos-sebészeti mű- és kötszer-gyára.
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.

Első délmagyarországi oltárépítész, szobrászat és aranyozó műintézet.

Alapított 1890-ben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy műtermemet kibővíttem, melyben készítek új oltárokat, szószékeket, stációképeket vászonra és plátre festve és fából faragva dombor műben polichromirozva művésziesen kidolgozva, valamint régi oltárokat újból festek, márványozok és aranyozok. Régi oltárképeket kijavítok és megújítom. Új oltárképeket hírneves festőművészek közreműködésével helyreállítom, Jézus, Mária szive szobrai, Pádual Szt. Antal szobrai fából faragva és polichromirozva.

Cm.	100	110	120	130	140	150
kor.	100	120	140	160	174	19

Tanácsot a lenaszabóipichonhozva.

Cm.	100	120	140	150
kor.	72	100	120	140

Olcsó árak és pontos kiszolgálásról gondoskodik az intézet jó hírneve.

Nagy Nep. János,

Temesvár-Józsefváros, Bonáz-utca 6. sz. (saját házában.)

